

Sygn. akt VII U 1318/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 marca 2018 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Monika Roslan- Karasińska

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 27 marca 2018 r. w Warszawie

sprawy M. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...)Oddział w W.

o rentę z tytułu niezdolności do pracy

na skutek odwołania M. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...)Oddział w W.

z dnia 3 sierpnia 2017 r. znak: (...)

- zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje odwołującemu się M. K. prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy od dnia 01 lipca 2017 r. na okres 3 lat.

UZASADNIENIE

M. K. w dniu 1 września 2017 r. złożył odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia 3 sierpnia 2017 r., znak:(...), odmawiającej mu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy.

W uzasadnieniu odwołania ubezpieczony podniósł, że nie zgadza się z orzeczeniem Komisji Lekarskiej ZUS. Zaznaczył, że pobierał rentę z tytułu niezdolności do pracy do czerwca 2017 r., przy czym stan jego zdrowia nie uległ poprawie, a część dotychczasowych dolegliwości nasiliła się. Ubezpieczony wskazał, iż występujące u niego zmiany zwyrodnieniowo-wytwórcze na krawędzi panewek, sklerotyzacja obu górnych panewek oraz osteofitoza wieńcowa na głowie kości udowej lewej powodują u niego trudności z poruszaniem się. Dodał, iż od roku występują u niego także silne bóle odcinka lędźwiowego kręgosłupa. Zdaniem ubezpieczonego, powyższe okoliczności w sposób jednoznaczny świadczą o tym, że utracił zdolność do wykonywania dotychczasowej pracy, tj. jako kierowca. W jego ocenie, z uwagi na stan zdrowia nie jest możliwe przekwalifikowania zawodowe. W związku z tym, ubezpieczony wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji i przyznanie mu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, o którą wnioskował (odwołanie z dnia 1 września 2017 r., k. 2-6 a.s.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. wniósł o oddalenie odwołania na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.

Uzasadniając swoje stanowisko organ rentowy powołał się na przepisy ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych odnoszące się do przyznawania renty z tytułu niezdolności do pracy i wskazał, że w związku ze złożeniem przez ubezpieczonego wniosku o rentę został on skierowany na badanie do Komisji Lekarskiej ZUS, która orzeczeniem z dnia 28 lipca 2017 r. uznała, że nie jest on niezdolny

do pracy. W związku z tym została wydana decyzja odmawiająca ubezpieczonemu wnioskowanego świadczenia (odpowiedź na odwołanie z dnia 14 września 2017 r., k. 36 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

M. K., ur. (...), jest z zawodu tokarzem. Odwołujący pracował w zawodzie przez niespełna 4 lata (świadcstwo pracy z dnia 25 września 1989 r., k.21-22 a.r., zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu, k.23-24 a.r.). Następnie był zatrudniony jako: operator, kierowca ciągnika, kierowca-ładowacz, maszynista pomp wodociągowych, kierowca-sprzedawca, diagnosta, kierowca-konwojent, kierowca (świadcstwa pracy oraz zaświadczenia o zatrudnieniu i wynagrodzeniu, k.27-73 a.r.).

Zgodnie z decyzją organu rentowego z dnia 27 czerwca 2016 r. odwołujący do dnia 30 czerwca 2017 r. pobierał rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy (decyzja organu rentowego z dnia 27 czerwca 2016 r., k. 174 a.r.).

W związku z upływem okresu, na jaki renta była przyznana ubezpieczony w dniu 26 maja 2017 r. złożył w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. wniosek o ponowne ustalenia prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. Wobec tego został skierowany do Lekarza Orzecznika ZUS, który po przeprowadzeniu bezpośredniego badania i dokonaniu analizy przedstawionej dokumentacji medycznej ustalił, że M. K. nie jest niezdolny do pracy (wniosek o ponowne ustalenia prawa do renty, k.184-185 a.r., orzeczenie Lekarza Orzecznika ZUS z dnia 28 czerwca 2017 r., k. 187 a.r.).

W związku z wniesionym sprzeciwem, ubezpieczony został skierowany do Komisji Lekarskiej ZUS, która po przeprowadzeniu bezpośredniego badania i dokonaniu analizy przedstawionej dokumentacji medycznej, w tym: dokumentacji z przebiegu leczenia zawartej w aktach ZUS- tak jak Lekarz Orzecznik ZUS - ustaliła, że ubezpieczony nie jest niezdolny do pracy (sprzeciw od orzeczenia Lekarza Orzecznika, k.57 dokumentacji lekarskiej tom III, orzeczenie Komisji Lekarskiej ZUS z dnia 28 lipca 2017r., k. 191 a.r.).

W oparciu o powyższe orzeczenie Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. decyzją z dnia 3 sierpnia 2017 r., znak:(...) odmówił M. K. prawa renty z tytułu niezdolności do pracy. W uzasadnieniu podjętej decyzji wskazał, że ubezpieczony nie spełnia warunków określonych w ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, bowiem nie jest osobą niezdolną do pracy. Wobec tego brak jest podstaw do przyznania mu renty (decyzja ZUS z dnia 3 sierpnia 2017 r., znak: I/10/0450485561, k.192 a.r.).

W związku z niekorzystną decyzją organu rentowego M. K. złożył odwołanie do tut. Sądu, inicjując tym samym niniejsze postępowanie (odwołanie z dnia 1 września 2017 r., k. 2-6 a.s.).

W toku postępowania, Sąd Okręgowy Warszawa – Praga w Warszawie dopuścił dowód z opinii biegłego sądowego lekarza specjalisty chirurga-ortopedy, celem ustalenia czy odwołujący po 30 czerwca 2017 r. był zdolny czy też całkowicie lub częściowo niezdolny do pracy zarobkowej, ze szczególnym wskazaniem daty powstania tej niezdolności, a jeśli tak, to czy jest to niezdolność trwała czy okresowa, a jeżeli okresowa to na jaki okres (postanowienie z dnia 20 września 2017 r., k. 39 a.s.).

W opinii z dnia 9 lutego 2018 r. biegły sądowy z zakresu ortopedii M. G. rozpoznał u odwołującego stan po wieloodłamowym złamaniu nasady dalszej kości podudzia lewego, po leczeniu operacyjnym oraz zmiany zwyrodnieniowe pourazowe. W ocenie biegłego analiza przedstawionej dokumentacji medycznej, zebrany wywiad oraz przeprowadzone badanie pozwalają stwierdzić, że odwołujący jest nadal częściowo niezdolny do pracy. Powodem dalszej niezdolności do pracy jest utrzymujące się ograniczenie ruchów stawu skokowego lewego. U odwołującego brak jest poprawy sprawności kończyn a zakres ruchu pozostaje niezmienny od kilku lat. Biegły zaznaczył, iż u osoby wykonującej pracę kierowcy wymagana jest pełna sprawność stawów skokowych, tak aby można było możliwe pewnie i swobodnie obsługiwanie pedałów kierowanego pojazdu. U odwołującego nie jest to możliwe. W ocenie biegłego, odwołujący może wykonywać pracę kierowcy maksymalnie na 1/2 etatu. W oparciu o powyższe ustalenia biegły stwierdził, że odwołujący jest nadal częściowo niezdolny do pracy na okres 3 lat. Jednocześnie biegły zaznaczył,

iż odwołujący rokuje poprawę w razie nabycia innych kwalifikacji zawodowych (opinia biegłego ortopedy M. G. z dnia 9 lutego 2018 r., k. 62-64 a.s.).

Do powyższej opinii żadna ze stron nie zgłosiła zastrzeżeń (pismo procesowe z dnia 9 marca 2018 r., k.71-72 a.s.).

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił na podstawie dokumentów znajdujących się w aktach sprawy, jak również w aktach organu rentowego. Zdaniem Sądu dokumenty, w zakresie, w jakim Sąd oparł na nich swoje ustalenia, są wiarygodne, wzajemnie się uzupełniają i tworzą spójny stan faktyczny. Dokumenty te nie były przez strony kwestionowane co do ich autentyczności i zgodności z rzeczywistym stanem rzeczy, a zatem należało ocenić je jako wiarygodne.

Jednocześnie w toku sprawy, Sąd Okręgowy dopuścił dowód z opinii biegłego sądowego lekarza specjalisty z zakresu ortopedii M. G., celem jednoznacznego ustalenia stanu zdrowia odwołującego. W ocenie Sądu Okręgowego wnioski zawarte w sporządzonej opinii należy podzielić w całości. Opinia została bowiem wydana po przeprowadzeniu szczegółowego badania przedmiotowego odwołującego i wnikliwej analizie całości dokumentacji medycznej zawartej zarówno w aktach sądowych, jak i aktach rentowych ubezpieczonego. Opinia biegłego została sporządzona w sposób jasny i logiczny oraz nie pozostawia wątpliwości, co do dokładnego określenia stanu zdrowia odwołującego. Istotne było również to, iż żadna ze stron nie kwestionowała ww. opinii. Brak było więc przesłanek do jej negowania.

Mając na względzie fakt, iż przyznanie odwołującemu renty z tytułu niezdolności do pracy na dalsze okresy było uwarunkowane stwierdzeniem u niego niezdolności do pracy, a więc wymagało oceny jego stanu zdrowia, postanowieniem z dnia 27 marca 2018 r. Sąd oddalił wnioski dowodowe odwołującego o przesłuchanie świadków: R. E. oraz W. E., jako niemające znaczenia stwierdzenia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (k.78 a.s.).

Biorąc pod uwagę powyższe, Sąd Okręgowy uznał, że zgromadzony w sprawie materiał dowodowy stanowi wystarczającą podstawę do wydania orzeczenia kończącego postępowanie, zważywszy, że organ rentowy nie kwestionował prawidłowości i rzetelności złożonej przez biegłego opinii.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie M. K. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia 3 sierpnia 2017 r., znak:(...) jest zasadne i jako takie zasługuje na uwzględnienie.

Ubezpieczony wnioskował o przyznanie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy na dalszy okres. Z uwagi na stanowisko organu rentowego, który zaskarżoną decyzją odmówił przyznania prawa do świadczenia rentowego, spór koncentrował się wokół tego, czy ubezpieczony, który do 30 czerwca 2017 r. był uprawniony do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy, w dalszym ciągu jest osobą niezdolną do pracy i czy ma z tego tytułu prawo do pobierania świadczenia, na co wskazywał w odwołaniu.

Art. 107 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U z 2017r. poz. 1383 ze zm., dalej: ustawa emerytalna), wskazuje, że prawo do świadczeń uzależnionych od niezdolności do pracy oraz wysokość tych świadczeń ulega zmianie, jeżeli w wyniku badania lekarskiego, przeprowadzonego na wniosek lub z urzędu, ustalono zmianę stopnia niezdolności do pracy, brak tej niezdolności lub jej ponowne powstanie. Cytowany przepis określa, że prawo do świadczeń uzależnionych od niezdolności do pracy może ulec zmianom w przypadku zmiany kwalifikacji niezdolności do pracy, jej ustania lub ponownego powstania. W aspekcie formalnoprawnym następuje więc zmiana rodzaju pobieranej renty, utrata prawa do renty lub ponowne nabycie uprawnień. O zmianach w prawie i wysokości świadczeń rentowych przesądza każdorazowo wynik badania lekarskiego przeprowadzanego przez Lekarza Orzecznika ZUS/Komisję Lekarską ZUS, dokonujących oceny niezdolności do pracy, jej stopnia i trwałości. Treść orzeczenia Lekarza Orzecznika ZUS/Komisji Lekarskiej ZUS w przedmiocie zmiany stopnia niezdolności do pracy, jej braku lub ponownego powstania, powinna w równym stopniu wynikać z profesjonalnej oceny stanu zdrowia badanego, jak i biologicznego aspektu niezdolności do pracy z elementami ekonomicznymi.

Niezdolność do pracy jest kategorią ubezpieczenia społecznego łączącą się z całkowitą lub częściową utratą zdolności do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu bez rokowania jej odzyskania po przekwalifikowaniu (art. 12 ustawy). Przy ocenie stopnia i trwałości tej niezdolności oraz rokowania, co do jej odzyskania uwzględnia się zarówno stopień naruszenia sprawności organizmu, możliwość przywrócenia niezbędnej sprawności w drodze leczenia i rehabilitacji, jak i możliwość wykonywania pracy dotychczasowej lub podjęcia innej oraz celowość przekwalifikowania zawodowego, biorąc pod uwagę rodzaj i charakter dotychczas wykonywanej pracy, poziom wykształcenia, wiek i predyspozycje psychofizyczne ubezpieczonego (art. 13 ust. 1 ustawy) (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 stycznia 2004 r., II UK 222/03).

Przepis art. 12 ustawy emerytalnej rozróżnia dwa stopnie niezdolności do pracy - całkowitą i częściową. Zgodnie z ust. 3 ww. przepisu, częściowo niezdolną do pracy jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji. Z kolei całkowita niezdolność do pracy polega na utracie zdolności do wykonywania jakiejkolwiek pracy. Przesłanka niezdolności do jakiejkolwiek pracy odnosi się do każdego zatrudnienia w innych warunkach niż specjalnie stworzone na stanowiskach pracy odpowiednio przystosowanych do stopnia i charakteru naruszenia sprawności organizmu (wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 8 grudnia 2000 r., II UKN 134/00 i z dnia 7 września 1979 r., II URN 111/79). Dokonując analizy pojęcia „całkowita niezdolność do pracy” należy brać pod uwagę zarówno kryterium biologiczne (stan organizmu dotkniętego schorzeniami naruszającymi jego sprawność w stopniu powodującym całkowitą niezdolność do jakiejkolwiek pracy), jak i ekonomiczne (całkowita utrata zdolności do zarabkowania wykonywaniem jakiejkolwiek pracy). Osobą całkowicie niezdolną do pracy w rozumieniu art. 12 ust. 2 ustawy o emeryturach i rentach z FUS jest więc osoba, która spełniła obydwa te kryteria, a więc jest dotknięta upośledzeniem zarówno biologicznym, jak i ekonomicznym (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 grudnia 2004 r., I UK 28/04). Z kolei wyjaśnienie częściowej niezdolności do pracy i treści pojęcia „pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji” wymaga uwzględnienia zarówno kwalifikacji formalnych (czyli zakresu i rodzaju przygotowania zawodowego udokumentowanego świadectwami, dyplomami, zaświadczeniami), jak i kwalifikacji rzeczywistych (czyli wiedzy i umiejętności faktycznych, wynikających ze zdobytego doświadczenia zawodowego) (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 września 2006 r., I UK 103/06).

Uwzględniając wskazane przepisy i ich interpretację, przyjmuje się, że przy rozpatrywaniu spraw o dalsze prawo do renty, zgodnie z art. 107 ustawy emerytalnej, należy zbadać, czy aktualny na dzień wydania decyzji stan zdrowia osoby ubiegającej się o rentę uległ zmianie w stosunku do stanu od ustania prawa do ostatnio pobieranego świadczenia. Poprawa stanu zdrowia, zgodnie z ugruntowanym orzecnictwem, jest podstawą do odmowy dalszego prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy (wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 16 lutego 2016 r., LEX nr 2020434) . A contrario do powyższego, jeśli tej poprawy brak, nie ma podstaw do odmowy przyznania świadczenia rentowego na dalszy okres, choć nie stanowi to reguły.

Ocena niezdolności do pracy w zakresie dotyczącym naruszenia sprawności organizmu i wynikających stąd ograniczeń możliwości wykonywania zatrudnienia wymaga wiadomości specjalnych. W sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych dotyczących prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, do dokonywania ustaleń w zakresie oceny stopnia zaawansowania chorób oraz ich wpływu na stan czynnościowy organizmu, uprawnione są osoby posiadające fachową wiedzę medyczną, a zatem okoliczności tych można dowodzić tylko przez dowód z opinii biegłych sądowych, zgodnie z treścią art. 278 k.p.c. Opinia biegłego ma na celu ułatwienie sądowi należytej oceny zebranego materiału dowodowego wtedy, gdy potrzebne są do tego wiadomości specjalne. Dlatego też opinie sądowo - lekarskie sporządzone w sprawie przez lekarzy specjalistów, mają zasadniczy walor dowodowy dla oceny schorzeń wnioskodawcy (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z 11 lutego 2016r., III AUa 1609/15). Podlegają one ocenie według zasad określonych w art. 233 § 1 k.p.c., a więc na podstawie kryteriów zgodności z zasadami logiki, doświadczenia życiowego i wiedzy powszechnej, poziomu wiedzy biegłego, podstaw teoretycznych opinii, a także sposobu motywowania oraz stopnia skuteczności wyrażonych w niej wniosków, bez wkraczania w sferę wiedzy specjalistycznej.

Badając w przedmiotowej sprawie istnienie spornej przesłanki warunkującej przyznanie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, Sąd Okręgowy dopuścił dowód z opinii biegłego sądowego lekarza specjalisty z zakresu ortopedii. Powołany w sprawie biegły M. G., w oparciu o przeprowadzone badania ubezpieczonego oraz na podstawie zebranej w sprawie dokumentacji medycznej rozpoznał u niego stan po wieloodłamowym złamaniu nasady dalszej kości podudzia lewego, po leczeniu operacyjnym oraz zmiany zwyrodnieniowe pourazowe. Zwrócili uwagę na utrzymujące się u M. K. ograniczenie ruchów stawu skokowego lewego. Zaakcentował, iż ubezpieczony nie może wykonywać pracy w dotychczasowym zawodzie, w pełnym wymiarze czasu pracy, ponieważ obecny stan stawów skokowych uniemożliwia mu pewnie i swobodnie obsługiwanie pedałów kierowanego pojazdu. W świetle powyższego biegły stwierdził, że schorzenia ubezpieczonego czynią go nadal częściowo niezdolnym do pracy na okres 3 lat.

Mając na względzie argumentację przedstawioną przez biegłego, Sąd wnioski wyrażone w jego opinii podzielił w pełni z przyczyn, o których była mowa w części dotyczącej oceny dowodów. Dodatkowo Sąd uwzględnił, że M. K. był przed 30 czerwca 2017 r. uznany za częściowo niezdolnego do pracy i miał przyznaną rentę z tytułu niezdolności do pracy. Wprawdzie stan zdrowia może podlegać weryfikacji, czego nie sposób kwestionować, istotne jest jednak to, że w przypadku ubezpieczonego nie uległ on poprawie. Ubezpieczony nadal spełnia wszystkie przesłanki niezbędne do uzyskania prawa do świadczenia rentowego.

Nie bez znaczenia była również okoliczność, że ostatecznie organ rentowy nie kwestionował częściowej niezdolności ubezpieczonego do pracy. W opinii lekarskiej, dołączonej do pisma procesowego z dnia 9 marca 2018 r., Przewodnicząca Komisji Lekarskiej ZUS wskazała, że nie wnosi uwag do opinii biegłego (k. 71-72 a.s.).

Mając na uwadze przedstawioną argumentację, Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. uwzględnił odwołanie i orzekając co do istoty zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał M. K. prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy od dnia 1 lipca 2017 r. na okres 3 lat.

Ustalenie terminu, od jakiego Sąd Okręgowy uznał za zasadne przyznanie ubezpieczonemu prawa do wnioskowanego świadczenia wynika z dyspozycji art. 133 ust. 1 ustawy emerytalnej, zgodnie z którym w razie ponownego ustalenia przez organ rentowy prawa do świadczeń lub ich wysokości, przyznane lub podwyższone świadczenia wypłaca się, poczynając od miesiąca, w którym powstało prawo do tych świadczeń lub do ich podwyższenia, jednak nie wcześniej niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy lub wydano decyzję z urzędu.

Fakt, iż ubezpieczony wniosek o ponowne ustalenie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy złożył w dniu 26 maja 2017 r. uzasadniałby przyznanie mu prawa do świadczenia od 1 maja 2017 r., Sąd miał jednak na uwadze, że ubezpieczony pobierał ww. świadczenie do 30 czerwca 2017 r. Wobec tego prawo do dalszego pobierania świadczenia przysługuje mu od 1 lipca 2017 r.

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi organu rentowego wraz z aktami organu rentowego.